

«**Νικήσαμε, φεύγουμε!**». Αυτό περίπου είπε ο **Τραμπ** στις 19 Δεκεμβρίου, ανακοινώνοντας τη **σταδιακή στρατιωτική αποχώρηση των ΗΠΑ από την Συρία**, «μετά την συντριβή του ISIS». Η αλήθεια είναι ότι οι ΗΠΑ ούτε νίκησαν, ούτε πρόκειται έτσι απλά και σύντομα να φύγουν και να πάψουν να ενεργούν για τα αιματηρά συμφέροντά τους στη Συρία, το Ιράκ και τη Μέση Ανατολή.

Παρόλα αυτά, η απόφαση της κυβέρνησης των ΗΠΑ είναι αρκετά σημαντική και **κλονίζει ισχυρά την εικόνα της «παντοδυναμίας» της ισχυρότερης καπιταλιστικής χώρας του κόσμου**. Για να το πούμε απλά, **οι Αμερικανοί ηττήθηκαν στη Συρία**.

Από τον **Μάρτιο του 2011** όταν ξεκίνησαν οι μαζικές ειρηνικές διαδηλώσεις στις πόλεις της Συρίας, με κοινωνικά και δημοκρατικά αιτήματα, έως το Δεκέμβρη του 2018 που οι ΗΠΑ δηλώνουν ότι αποχωρούν από το πολεμικό πεδίο, οι λαοί της Συρίας πέρασαν από φωτιά και σίδηρο.

Ένα πολύπλοκο σκηνικό πολέμου

Πολύ νωρίς οι χρηματοδοτούμενες από πολλές και διαφορετικές πηγές (ΗΠΑ, αραβικές αντιδραστικές χώρες, Τουρκία κλπ) **ένοπλες ομάδες φανατικών ισλαμιστών** πήραν το πάνω χέρι στη δράση κατά του καθεστώτος Άσαντ. Από το κεντρικό Ιράκ ως σχεδόν τη Μεσόγειο, σε μεγάλες πόλεις αλλά και στην ύπαιθρο της Συρίας (αλλά και στο μισό σχεδόν Ιράκ), ο ISIS κατήγαγε τη μία νίκη μετά την άλλη. Σήμερα, στο στρατιωτικό πεδίο έχει ηττηθεί, χωρίς ωστόσο να έχει εξαφανιστεί.

Η **νίκη του Άσαντ**, με την καθοριστική στρατιωτική βοήθεια της Ρωσίας (από τον Σεπτέμβριο του 2015), αλλά και του Ιράν και της Λιβανικής Χεζμπολάχ, είναι αναμφισβήτητη. Όχι μόνο δεν ανατράπηκε, όπως ήταν ο βασικός στόχος ΗΠΑ, Γαλλίας, Τουρκίας και άλλων «προθύμων χωρών», αλλά φαίνεται πλέον πως ειδικά οι πετρομοναρχίες του Κόλπου σπεύδουν να αναγνωρίσουν τη νίκη του, με το νου τους φυσικά στα κέρδη από την μεταπολεμική «ανοικοδόμηση». Ήδη το **Μπαχρέιν** άνοιξε και πάλι την πρεσβεία του, ενώ και η **Σαουδική Αραβία** δήλωσε ότι η Συρία μπορεί να επιστρέψει στον **Αραβικό Σύνδεσμο**.

Ο ρόλος της **Ρωσίας** στη Συρία, καθίσταται πλέον αδιαμφισβήτητος και οι στόχοι της δεν πρόκειται να περιοριστούν στη διατήρηση της στρατιωτικής της βάσης στη χώρα (η μοναδική στο Μεσόγειο).

Η **Τουρκία** εμφανίζεται μεταξύ των προσωρινών νικητών, καθώς η αποχώρηση των Αμερικάνων, κάνει εξαιρετικά δυσχερή την θέση των **Κούρδων**. Η καταστροφή των αυτόνομων κουρδικών περιοχών είναι ο βασικός στόχος της Τουρκίας, καθώς σε αυτές βλέπει τον πυρήνα ενός μελλοντικού κουρδικού κράτους και τον κίνδυνο απώλειας της εδαφικής ακεραιότητάς.

Οι **ΗΠΑ**-μεταξύ των άλλων- θυσίασαν την στρατιωτική συνεργασία τους με τους Κούρδους, προσπαθώντας να διατηρήσουν την ήδη κλονισμένη συμμαχία τους με την Τουρκία. **Δεν πρόκειται φυσικά να αποχωρήσουν οριστικά από την περιοχή**, άλλωστε αυτό ήθελε να υπογραμμίσει η επίσκεψη Τραμπ στην αμερικάνικη στρατιωτική βάση στο **Ιράκ**. Αντικειμενικά, επιφορτίζονται με μεγαλύτερο ρόλο (και οικονομικό βάρος), οι στενοί τους σύμμαχοι στην περιοχή όπως η **Σαουδική Αραβία** και το **Ισραήλ**. Σε ότι αφορά τους Ισραηλινούς, η νέα γραμμή άμυνας είναι φυσικά η αναχαίτιση της αυξημένης παρουσίας του **Ιράν** στη Συρία, μέσω και των συνεχών βομβαρδισμών σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις των Ιρανικών πολιτοφυλακών που δρουν σε αυτήν. Ο μεγάλος **Σιιτικός διάδρομος** που

επιχειρεί να διαμορφώσει η Τεχεράνη από το Αφγανιστάν ως τα παράλια του Λιβάνου, στις παρούσες συνθήκες και υπό δύσκολες προϋποθέσεις, μπορεί να αποκοπεί μόνο εντός του **Ιράκ**. Και εκεί ωστόσο, οι αντιθέσεις είναι επίσης δυσεπίλυτες και η αστάθεια πολύ μεγάλη, λόγω της αυξανόμενης παρουσίας του Ιράν στην πολιτική ζωή της χώρας, αλλά και της αναζωπύρωσης του Κουρδικού ζητήματος στο Βορρά της.

Η εξέλιξη του πολέμου μετά την αποχώρηση των ΗΠΑ

Ο κίνδυνος να σφραγιστεί η μετά την αποχώρηση των ΗΠΑ από την Συρία εποχή από ένα νέο γύρο πολέμου «όλων εναντίον όλων», αυτή τη φορά σε «κατώτερο επίπεδο αντιπροσώπων (proxies)», είναι ορατός. Οι συγκρούσεις που ξέσπασαν ήδη στο **Ιντλίμπ** μεταξύ των «ανταρτών» που στηρίζονται από την Τουρκία και αυτών που αποτελούν παρακλάδια της Αλ Κάϊντα και μένουν προσωρινά «ορφανοί», είναι χαρακτηριστικές για το τι θα συμβεί. Τα ίδια μαύρα σύννεφα συγκεντρώνονται πάνω από την **Μανμπίζ**, πολύ κοντά στα σύνορα με την Τουρκία. Εκεί συνυπάρχουν σε διαφορετικούς τομείς της πόλης, με το δάχτυλο στη σκανδάλη, Αμερικάνοι, Γάλλοι, Κούρδοι (που σταδιακά υποχωρούν), Συριακός Στρατός (που καταλαμβάνει προοδευτικά θέσεις σε συμφωνία με τους Κούρδους), μισθοφόροι των Τούρκων και άλλες ομάδες ενόπλων.

Για τους μεγάλους χαμένους της υπόθεσης που είναι οι Κούρδοι του **YPG**, η πιθανότερη εξέλιξη είναι να διαλέξουν αντί της σφαγής από τον Τουρκικό Στρατό, ένα **σοβαρό συμβιβασμό με τον Άσαντ**. Πρακτικά να του παραδώσουν την εξουσία που είχαν κατακτήσει στις περιοχές τους, έναντι κάποιας αυτονομίας. Παρά τις ωμότητες του καθεστώτος εναντίον των Κούρδων στη Βόρεια Συρία στο παρελθόν και την εχθρότητα που έχουν απέναντί του οι τελευταίοι, κατά τη διάρκεια του Συριακού πολέμου από το 2011, κατάφεραν σε γενικές γραμμές και οι δύο πλευρές να επιδείξουν ένα ουσιαστικό ρεαλισμό και να αποφύγουν τις μεταξύ τους ανοιχτές στρατιωτικές συγκρούσεις, τουλάχιστον σε μεγάλη έκταση. Στην περίπτωση του **Αφρίν**, η Κουρδική ηγεσία είχε αρνηθεί την πρόταση της Ρωσίας για εξασφάλιση αποτροπής της Τουρκικής εισβολής, με αντάλλαγμα την ανάληψη του ελέγχου της περιοχής από τον Συριακό Στρατό, αλλά και παραχωρήσεις από μεριάς των Κούρδων σε άλλες περιοχές (κυρίως στο πετρελαιοφόρο Ντελ ελ Ζορ) προς το καθεστώς Άσαντ. Το ναυάγιο της Ρωσικής πρότασης, οδήγησε στην κατάληψη του Αφρίν από τον Τουρκικό στρατό, με «άδεια» στην ουσία από τη Ρωσία η οποία κυριολεκτικά έπαιξε ψυχρό σκάκι στοχεύοντας στο βάθεμα της απόστασης ΗΠΑ και Τουρκίας στην πλάτη των Κούρδων.

Στην αρχή της χρονιάς η ηγεσία των Κουρδικών πολιτοφυλακών **YPG** (Μονάδες Λαϊκής Προστασίας) αλλά και του **SDF** (Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις, στρατός που περιλαμβάνει κυρίως Κούρδους του YPG αλλά και Άραβες της Ανατολικής Συρίας), κάλεσε τον Συριακό Στρατό να αναλάβει την ευθύνη του Μανμπίζ. Ταυτόχρονα ανακοινώθηκε πως είναι σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις αντίστοιχης κατεύθυνσης για όλες τις περιοχές που κατέχουν οι Κούρδοι ανατολικά του Ευφράτη, χωρίς αυτές ακόμη να έχουν καταλήξει.

Η Ανατολική Συρία το κύριο θέατρο εξελίξεων

Δεν πρόκειται να υπάρξει εύκολη και αναίμακτη συμφωνία για την **Ανατολική Συρία**, καθώς αυτή έχει στρατηγική σημασία. Στην περιοχή αυτή, που αποτελεί πάνω από το 25% της Συρίας, συγκεντρώνονται πηγές πετρελαίου, ροές νερού, φράγματα και υδροηλεκτρικοί σταθμοί, γόνιμα εδάφη και εκτεταμένα αρδευτικά συστήματα. Συναντιούνται εκεί τα συμφέροντα πολύ διαφορετικών δυνάμεων.

Είναι το **πεδίο αντιπαράθεσης τριών διαφορετικών συνασπισμών**. Στον πρώτο συνασπίζονται το καθεστώς Άσαντ, το Ιράν, η Ρωσία και η Χεζπολάχ. Ο δεύτερος αποτελείται από Τουρκία, Κατάρ και ο τρίτος από τον «καθαρό» Αμερικάνικο άξονα, δηλαδή ΗΠΑ, Ισραήλ, Σαουδική Αραβία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Μπαχρέιν, Αίγυπτο. Στον τελευταίο άξονα «ακουμπούν» οι Κούρδοι του Βόρειου Ιράκ (μέσω ΗΠΑ

και Ισραήλ), αλλά και η Παλαιστινιακή Αρχή (μέσω Σαουδικής Αραβίας). Και τα τρία μπλοκ δυνάμεων χρηματοδοτούν ένοπλες ομάδες στην περιοχή. Αναμφισβήτητα όμως τη μεγάλη δύναμη πυρός έχουν ο Συριακός Στρατός και το Κουρδικό YPG.

Πρόκειται για την περιοχή όπου οι Κούρδοι δεν έχουν απλά στρατιωτική κυριαρχία. Έχουν οικοδομήσει **δομές αυτοκυβέρνησης με προοδευτικό κοινωνικό περιεχόμενο**, πετυχημένα υποδείγματα συμβίωσης διαφορετικών εθνοτήτων και θρησκειών και προωθημένες μορφές συμμετοχής και χειραφέτησης των γυναικών σε όλα τα πεδία της κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Η επιλογή της Κουρδικής ηγεσίας για «ενιαία δημοκρατική Συρία», σε συνδυασμό με την ύπαρξη θεσμών λαϊκής συμμετοχής, τους παρέχει δυνατότητα πρωτοβουλιών ενοποίησης των πληθυσμών στη βάση της ειρήνης, αλλά και της υπεράσπισης των κατακτήσεων που οι ίδιοι νιώθουν στη ζωή τους ως μια πετυχημένη επανάσταση. Έχει τη σημασία του να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι σε περιοχές όπως το Αφρίν και ακόμη περισσότερο το Μανμπίζ όπου ο κουρδικός πληθυσμός δεν αποτελούσε πλειοψηφία, η ανάληψη της διοίκησης από τις πολιτοφυλακές τους YPG και του YPJ (γυναικείες πολιτοφυλακές), έγινε αποδεκτή με ανακούφιση από το σύνολο του πληθυσμού.

Στην Ανατολική Συρία δραστηριοποιούνται ακόμη δυνάμεις του ISIS. Αυτό γιγαντώνει τις ανησυχίες όλων και κυρίως του Ιράκ. Ο αραβικός σουνιτικός πληθυσμός της Ανατολικής Συρίας είχε ιστορικά περισσότερους δεσμούς με τη Βαγδάτη από ότι με τη Δαμασκό, ενώ από εκεί ξεκίνησε στην ουσία και η συγκρότηση και είσοδος του ISIS στη χώρα.

Τέλος, στο βορρά της Ανατολικής Συρίας έχει τις βάσεις του το PKK γεγονός που πολλαπλασιάζει την ανησυχία της Τουρκίας. Επίσης, δε λείπει το ενδιαφέρον των Κούρδων του Βόρειου Ιράκ που δεν έχουν πάντα τις καλύτερες σχέσεις με το YPG και βρίσκονται σε αντιπαράθεση με την κυβέρνηση της Βαγδάτης.

Το ίδιο περίπλοκη είναι και η κατάσταση στο Ιντλίμπ στα Βορειοδυτικά της χώρας, όπου υπάρχει προσωρινή συμφωνία εκχειρίδας μεταξύ Ρωσίας, Άσαντ και Τουρκίας. Πρόκειται για μια μεγάλη περιοχή, όπου εκτός από τον τοπικό πληθυσμό έχουν συγκεντρωθεί χιλιάδες ηττημένων τζιχαντιστών από περιοχές που ανακατέλαβε ο Συριακός Στρατός. Τον πρώτο λόγο έχουν οι «αντάρτες» που υποστηρίζονται από την Τουρκία, αλλά ήδη δέχονται μεγάλη επίθεση από αντίπαλες ένοπλες του πρώην μετώπου Αλ Νούσρα (παρακλάδι της Αλ Κάιντα). Ο Συριακός Στρατός βρίσκεται εκτός της περιοχής αυτής.

Από τα παραπάνω φαίνεται πως ο δρόμος της ειρήνευσης είναι πολύ μακρύς για όλη τη Συρία και ιδιαίτερα στα Βόρεια και Ανατολικά της χώρας.

Υπάρχει διέξοδος για τους λαούς της Συρίας;

Αν δούμε την κρίση και τον πόλεμο στη Συρία, μόνο ως ένα **παίγνιο** και αντιπαράθεση εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων, καθένα από τα οποία έχει τα δικά του συμφέροντα (Άσαντ, ΗΠΑ, Ρωσία, Ιράν, Ισραήλ κλπ), τότε δεν «διαβάζουμε» σωστά ούτε την παρούσα εξέλιξη, ούτε πολύ περισσότερο τις δυνατότητες και την κατεύθυνση διεξόδου προς όφελος των λαών της. Αυτή η ανάλυση «ξεχνάει» ότι **υπάρχουν λαοί**, άνθρωποι, ανάγκες και κοινωνικοί αγώνες ποικίλης μορφής.

Κατά τη γνώμη μας στον πόλεμο αυτό, διασταυρώθηκαν αιματηρά οι συνέπειες τριών βαθύτερων, παράλληλων και αλληλένδετων κοινωνικών και πολιτικών διαδικασιών στη Συρία και γενικά στη Μέση Ανατολή.

Η **πρώτη** σχετίζεται με την **άνοδο του ισλαμικού φονταμενταλισμού** (μία μορφή του είναι ο ISIS). Δεν πρόκειται απλώς για ομάδες φανατικών «ισλαμο-φασιστών της Ανατολής» με μίσος εναντίον των «χριστιανο-δημοκρατών της Δύσης». Το σχήμα αυτό, κατασκευασμένο κατά βάση από τη ρητορική της Δύσης, είναι ρηχό και ταυτόχρονα αποπροσανατολιστικό. Η ανάδυση αυτή αποτέλεσε **παραπροϊόν**

μακρόχρονης επένδυσης και χρηματοδότησης από μεριάς των ΗΠΑ και της CIA κυρίως, ως όχημα δράσης κατά του (παν)αραβικού εθνικισμού και κατά της σύνδεσής του με μια προοδευτική σοσιαλιστική προοπτική. Και τα δύο αποτελούσαν εχθρούς των αμερικάνικων συμφερόντων. Από ένα σημείο και πέρα ωστόσο, η ωρίμανση και ανάπτυξη (οικονομικά και στρατιωτικά) των αστικών τάξεων στις σύμμαχες προς τις ΗΠΑ πετρομοναρχίες, έδωσε τη δυνατότητα αυξημένου και εξίσου τυχοδιωκτικού αυτοτελούς ρόλου των ίδιων στην περιοχή. Πολλαπλά, συνεργαζόμενα ή/και αντιτιθέμενα ταμεία χρηματοδότησης διαμόρφωσαν ταχύτατα μια εύφορη «αγορά» μισθοφορικών στρατών ποικίλης φύσης στην περιοχή, από το Αφγανιστάν ως τη Λιβύη.

Η διαδικασία αυτή, συνδέθηκε με τη **δεύτερη**, που συνίσταται στην **γιγαντούμενη κοινωνική δυσарέσκεια στις αραβικές μάζες**, από την Τυνησία ως τη Συρία και από την Παλαιστίνη ως την Υεμένη και το Ιράκ. Μια **«αντικειμενικά» πλούσια** περιοχή από άποψη φυσικών πόρων, είναι ταυτόχρονα μια **κοινωνικά πάμφτωχη** περιοχή για εκατομμύρια ανθρώπων, ειδικά των νέων χωρίς προοπτική. Απλούστερα μπορούμε να πούμε πως πρόκειται για **χώρες «πλούσιες σε φτωχούς»**. Ανεργία, φτώχεια αλλά και ατελείωτη καταστολή, ανελευθερία και αίσθηση ταπείνωσης, ήταν τα εύφλεκτα υλικά της **κοινωνικής έκρηξης** που ονομάστηκε **Αραβική Άνοιξη**, αρχής γενομένης από την **Τυνησία**. Το κοινωνικό ριζοσπαστικό και αντικειμενικά προοδευτικό υπόβαθρο αυτής της διαδικασίας, δε μπορεί να κριθεί μόνο από το αποτέλεσμά του και να ιδωθεί αναδρομικά ως «κόλπο και σχέδιο της Δύσης». Πρόκειται για εντελώς αστήριχτη ανάλυση, με προφανείς και κραυγαλέες αντιφάσεις. Ήθελαν για παράδειγμα οι ΗΠΑ την ανατροπή του Μουμπάρακ; Ή μήπως τελικά η αναστήλωση του καθεστώτος **Μουμπάρακ** μέσω της χούντας του Αμπντέλ Φατάχ αλ Σίσι, αποτελεί ..λαϊκή νίκη και ανατροπή των σχεδίων τους; Το κύμα αυτό φυσικά και επηρέασε και τη Συρία όπου τα διαδοχικά κύματα των νεοφιλελεύθερων μεταρρυθμίσεων του καθεστώτος Άσαντ από το 1990 και κυρίως από το 2000 και μετά, μαζί και η κατάπιξη βασικών δημοκρατικών ελευθεριών, αποτέλεσαν τη βάση για το κύμα των λαϊκών κινητοποιήσεων αρχής γενομένης το Μάρτιο του 2011. Η **διπλή ήττα των δημοκρατικών κοινωνικών διεκδικήσεων, με τη δύναμη των όπλων**, αφενός από την καταστολή του Άσαντ και αφετέρου «εσωτερικά» από τις υπεραντιδραστικές δυνάμεις του ISIS και άλλων μισθοφόρων δολοφόνων, οπωσδήποτε σχετίζεται και με την εντελώς αδύναμη παρουσία μιας αριστερής, προοδευτικής σοσιαλιστικής επιρροής στο εσωτερικό τους και την έλλειψη ενός εναλλακτικού κοινωνικού σχεδίου που να υπερβαίνει τις δοξολογίες της «δημοκρατίας της Δύσης». Έχει σημασία να τονιστεί εδώ πως αυτό δε συνέβη σε ότι αφορά το κοινωνικό περιεχόμενο της δράσης των Κούρδων όπου το προοδευτικό πρόσημο όχι μόνο δεν ηττήθηκε αλλά ενισχύθηκε. Και αυτό, παρά το ιστορικό λάθος της Κουρδικής ηγεσίας να στηριχθεί στρατιωτικά σε μια συμμαχία με τις ΗΠΑ, που σήμερα τους αδειάζει εν ψυχρώ.

Η **τρίτη** σημαντική πλευρά που πυροδότησε και όρισε την έκταση και την μορφή του πολέμου στη Συρία, σχετίζεται με το **εθνικό ζήτημα των Κούρδων**, τόσο στη Συρία, όσο και σε Τουρκία, Ιράκ και Ιράν.

Οι ΗΠΑ, αλλά και η Γαλλία, η Τουρκία και άλλες ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες έπαιξαν ενεργό ρόλο στην εξέλιξη και των τριών αυτών διαδικασιών. Επέδρασαν καθοριστικά στην εξέλιξή τους. Συνδέθηκαν με τα καταστροφικά αποτελέσματα της συγκεκριμένης τροπής που πήραν, πάνω από όλα με την καταφυγή, συντήρηση και κλιμάκωση ενός τρομερού πολέμου. Σχεδόν 370.000 νεκροί, 6 εκατομμύρια πρόσφυγες εκτός Συρίας και άλλοι τόσοι εκτοπισμένοι στο εσωτερικό της. Οι ηγεμονικές καπιταλιστικές χώρες «έπαιξαν» κατά καιρούς με ISIS, FSA (Ελεύθερος Συριακός Στρατός) και στο τέλος καιροσκοπικά με τον SDF (Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις) και τους Κούρδους. **Ενώ κατέστρεψαν, δεν κέρδισαν**. Αντίθετα, **ηττήθηκαν** και τώρα πλέον θέτουν σε θανάσιμο κίνδυνο τους «συμμάχους» τους επί Συριακού εδάφους. Είχαν την εντύπωση πως είχαν τη δύναμη για να επιβάλλουν την οποιαδήποτε αιματηρή λύση. **Αποδείχτηκε πως όχι μόνο δεν αντιπροσώπευαν μια κάποια λύση, αλλά και ότι δεν είχαν τελικά και τη δύναμη.**

Ως ένα βαθμό το αποτέλεσμα είναι **ίδιο** με την «λύση» που **δεν** έδωσαν σε Αφγανιστάν, Λιβύη, Ιράκ και

Υεμένη, όπου απλά κομμάτιασαν τις χώρες και έπνιξαν τους λαούς στο αίμα και το απόλυτο χάος.

Αλλά σε ένα βαθμό, το αποτέλεσμα είναι και **διαφορετικό** και ελπιδοφόρο. Τη θετική πλευρά δεν την αντιπροσωπεύει η Ρωσία (κάθε άλλο παρά αποτελεί αγαθή δύναμη), ούτε το καθεστώς Άσαντ (όσο και αν είναι δέκα φορές καλύτερο από έναν ISIS ή/και τη Σαουδική Αραβία). Η ελπίδα βρίσκεται στο γεγονός ότι αυτή τη φορά **οι ΗΠΑ ηττήθηκαν**. Αυτή η ήττα δεν είναι ταυτόσημη μιας λαϊκής νίκης, όμως αποτελεί μια βασική, ζωτική **προϋπόθεση** για αυτήν.

Γράφαμε, σχεδόν πριν δύο χρόνια:

«Στην πρώτη γραμμή πρέπει να τεθεί η απαίτηση για **σταμάτημα του πολέμου, με συντριβή του ISIS** και των λοιπών φασιστικών ταγμάτων και **ήττα της πολεμικής εκστρατείας των ΗΠΑ** και του NATO στη Συρία. Ο **στόχος για ενιαία δημοκρατική Συρία** χωρίς θρησκευτικές και εθνοτικές διακρίσεις και “έπαθλο” για τους λαούς της την κοινωνική δικαιοσύνη και ελευθερία, ενάντια στην ταξική εκμετάλλευση, την κοινωνική διάλυση και τον καθεστωτικό δεσποτισμό, μπορεί να αποτελέσει μια αγωνιστικά ρεαλιστική προοπτική για το σύνολο του λαού, των εθνοτήτων και θρησκευτικών κοινοτήτων στη χώρα (Για τον πόλεμο στη Συρία και τη στάση της αριστεράς)».

Η εμπειρία των Κούρδων δείχνει ότι η μόνη ρεαλιστική προοπτική βρίσκεται στο **άλλο σχέδιο κοινωνικής οργάνωσης σοσιαλιστικής κατεύθυνσης** που θα ενοποιεί στη βάση της δικαιοσύνης και της δημοκρατίας και θα υπερβαίνει θαρρετά την εθνοθρησκευτική διαίρεση όσο και την ταξική κυριαρχία και κρατική βία. Το αν αυτή η εμπειρία θα ριζοσπαστικοποιηθεί και θα βαθύνει στο φόντο και των διδαγμάτων από το «πούλημά» τους από τους Αμερικάνους ή αν θα συντριβεί από τον Συριακό Στρατό ή από νέους ασυλλόγιστους τακτικισμούς, είναι φυσικά ανοιχτό.

Θα κριθεί από αντίστοιχες κοινωνικές και πολιτικές μετατοπίσεις των αραβικών πληθυσμών σε ολόκληρη τη Συρία, αλλά και από τη **στάση της παγκόσμιας αριστεράς**, που η στάση της ως τώρα δεν ήταν και η καλύτερη. Στη συντριπτική της πλειοψηφία, στην όλη διαμάχη κυρίως έβλεπε ως εχθρό σχεδόν αποκλειστικά τον Άσαντ και έκανε κριτική στις ΗΠΑ, την Γαλλία και άλλους ότι ...δεν παρεμβαίνουν όσο πρέπει στρατιωτικά για να δώσουν λύση. Ο **N. Τσόμσκι**, ακόμη και τώρα έσπευσε να ταχθεί κατά της αποχώρησης των Αμερικανών στο όνομα της «προστασίας των Κούρδων». Άλλοι, σαφώς λιγότεροι, εντός της αριστεράς, αλλά συχνά και της ακροδεξιάς έβλεπαν τη λύτρωση στα όπλα του Άσαντ και της Συρίας, αγνοώντας τόσο τον πραγματικό ρόλο της Ρωσίας και τη φύση του καθεστώτος Άσαντ, όσο και τις δυνατότητες των κοινωνικών αγώνων των λαών της Συρίας, Αράβων, Κούρδων και άλλων. Η άποψη αυτή θα δοκιμαστεί στο εξής πολύ ισχυρά, καθώς τόσο το καθεστώς Άσαντ όσο και οι Ρώσοι θα ασχοληθούν περισσότερο με τον «εσωτερικό εχθρό λαό» και αυτό δε θα αφορά μόνο τους Κούρδους.

Οι επιπτώσεις στον ανταγωνισμό Ελλάδας και Τουρκίας

Η ξαφνική αλλαγή σκηνικού στη Συρία με την αποχώρηση των ΗΠΑ, επηρεάζει και τη συζήτηση στην Ελλάδα ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον **ανταγωνισμό Ελλάδας και Τουρκίας**. Η απότομη εγκατάλειψη των Κούρδων από τις ΗΠΑ, και το σχετικό «τράτο» που δόθηκε από μεριάς τους στην Τουρκία, λούζει με κρύο ιδρώτα όλους τους θερμοκέφαλους στην Ελλάδα που θεωρούν ότι «καβάλα» στη συμμαχία με ΗΠΑ και Ισραήλ, μπορούν να προβαίνουν σε νταηλίκια στο μέτωπο των ΑΟΖ με την Τουρκία ή αλλού. Ταυτόχρονα, η σταθερή προσέγγιση Ρωσίας και Τουρκίας, αλλά και ο ρόλος της Ρωσίας στην αντιπαράθεση με το Μακεδονικό, αφήνει έκθετους όσους θρέφουν φρούδες ελπίδες για αντικατάσταση προστάτη, δηλαδή αντί του Αμερικανού Μπάρμπα-Σαμ με την Ρωσική αρκούδα.

Η προοπτική **«να μη γίνουμε Συρία»**, δεν περνάει μέσα από την πρόσδεση σε ιμπεριαλιστικούς άξονες ούτε με τη στράτευση στην ουρά της οικονομικής και πολιτικής εκστρατείας της αστικής τάξης στην Ελλάδα, αλλά μέσα από τη διεθνιστική, κοινωνική πάλη των λαών της περιοχής για απομάκρυνση των

στρατιωτικών βάσεων, αποχώρηση από NATO και πολεμικές συμμαχίες, μείωση των πολεμικών δαπανών και ανατροπή των αντεργατικών πολιτικών σε κάθε χώρα της περιοχής.